

Boverkets föreskrifter och allmänna råd om anpassningar och avsteg för tillfälliga anläggningsboenden;

Utkom från trycket
den 14 juni 2016

beslutade den 14 juni 2016.

Informationsförfarande enligt förordningen (1994:2029) om tekniska regler har genomförts¹.

Boverket föreskriver följande med stöd av 10 kap. 3 a § plan- och byggförordningen (2011:338).

1 kap. Allmänt

1 § Denna författning innehåller föreskrifter och allmänna råd till 1 kap. 3 b § och 3 kap. 28 § plan- och byggförordningen (2011:338), PBF, om anpassningar och avsteg från kraven i plan- och bygglagen (2010:900), PBL, PBF och Boverkets byggregler – föreskrifter och allmänna råd (2011:26), BBR.

De allmänna råden innehåller generella rekommendationer om tillämpningen av ovan nämnda författningar. De allmänna råden föregås av texten Allmänt råd och är tryckta med mindre och indragen text.

Författningen innehåller föreskrifter och allmänna råd om anpassningar och avsteg från kraven vid nybyggnad, ombyggnad och annan ändring av byggnader för tillfälliga anläggningsboenden. Anpassningar och avsteg enligt denna författning gäller utöver reglerna om ändring och flyttning av byggnader.

Om inte annat framgår av denna författning får även andra anpassningar och avsteg göras utifrån 3 kap. 28 § PBF med hänsyn till åtgärdens art, omfattning och varaktighet.

Allmänt råd

Med *begränsad tid* avses några år, högst den tid för vilken det är möjligt att få ett tidsbegränsat bygglov, det vill säga 10 år.

Med *åtgärdens art* avses såväl typen av verksamhet som typen av byggnad.

Med *åtgärdens omfattning* avses storleken på verksamheten utifrån antalet personer som vistas i byggnaden och byggnadens storlek.

Med *åtgärdens varaktighet* avses den tid en byggnad är avsedd att användas som tillfälligt anläggningsboende.

Anpassningar och avsteg kan göras i större omfattning om åtgärdens art är av enklare karaktär, omfattningen är liten och varaktigheten är kort. Ju mer likt ett permanent anläggningsboende åtgärden är till art, omfattning och varaktighet desto mindre anpassningar och avsteg bör göras.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster, EGT L 204, 21.7.1998, s. 37 (Celex 398L0034) ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/48/EG, EGT L 217, 5.8.1998, s.18 (Celex 398L0048).

Om andra anpassningar och avsteg görs från kravet på säkerhet i händelse av brand än de som framgår av denna författning bör verifiering genomföras på det sätt som framgår av Boverkets allmänna råd (2011:27) om analytisk dimensionering av byggnaders brandskydd.

- 2 §** I denna författning används följande definitioner
- med *kök för personligt bruk* avses kök, pentry eller liknande där de boende har möjlighet att själva laga mat,
 - med *sovrums* avses rum avsedda för huvudsaklig dygnsvila.

Allmänt råd

Sovrum motsvarar rum för sömn och vila i avsnitt 1, 3, 6 och 7 BBR samt gästrum, hotellrum eller svit i verksamhetsklass 4 och boenderum i verksamhetsklass 3B i avsnitt 5 BBR.

2 kap. Säkerhet i händelse av brand

Allmänt

Föreskrifter och allmänna råd till avsnitt 5:12 BBR

- 1 §** De anpassningar och avsteg som görs i förhållande till brandskyddsreglerna i avsnitt 5 BBR ska dokumenteras i brandskyddsdocumentationen.

Allmänt råd

Anpassningar och avsteg bör sammanfattas i ett eget avsnitt av dokumentationen.

Allmänna råd till avsnitt 5:21 BBR

Allmänt råd

Brandskyddet bör utformas som tillfälligt boende i verksamhetsklass 4 eller gemensamhetsboende i verksamhetsklass 3B. Brandskyddsreglerna för verksamhetsklass 3A eller 5B kan användas om det är lämpligt med hänsyn till åtgärdens art, omfattning och varaktighet.

Allmänna råd till avsnitt 5:2513 BBR

Allmänt råd

Utformning av sammankopplade brandvarnare kan verifieras enligt SS-EN 14604:2005/AC:2008.

Allmänna råd till avsnitt 5:53 BBR

Allmänt råd

Utrymmen med mycket låg brandbelastning som ansluter till en utrymningsväg kan ingå i utrymningsvägens brandcell. Exempel på utrymmen med mycket låg brandbelastning kan vara enstaka toaletter.

Föreskrifter till avsnitt 5:7 BBR

- 2 §** Anpassningar och avsteg får inte göras från kraven på möjlighet till räddningsinsatser i avsnitt 5:7 BBR.

Verksamhetsklass 4

Allmänna råd till avsnitt 5:22 BBR

Allmänt råd

Byggnader i verksamhetsklass 4 i två våningsplan kan utföras i byggnads-klass Br2.

Föreskrifter och allmänna råd till avsnitt 5:31 BBR

3 § Om sovrum i verksamhetsklass 4 avses att användas av fler än 10 personer ska kompletterande brandskyddsåtgärder vidtas.

Allmänt råd

Exempel på kompletterande brandskyddsåtgärder kan vara nödbelysning och vägledande markering inne i sovrummet samt tillgång till två separata utrymningsvägar som leder direkt till säker plats. Ju fler personer som avses vistas i sovrummet ju fler kompletterande åtgärder bör vidtas.

Sovrum avsett för fler än 10 personer bör vara lätt överblickbara. Risk-källor som kök för personligt bruk bör inte förekomma.

Föreskrifter och allmänna råd till avsnitt 5:323 BBR

4 § En av utrymningsvägarna från sovrum i verksamhetsklass 4 får ersättas med tillgång till fönster om

- fönstrets underkant ligger högst 2,0 meter över marknivån utanför och utrymningen kan ske på ett tillfredställande sätt,
- fönstret är avsett för utrymning endast från det sovrum som det är beläget i,
- rummet inte är avsett att användas av personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga, och
- fönstret skyltas med vägledande markering.

Allmänt råd

Varje fönster bör utgöra utrymningsväg för högst 10 personer. Fönstret bör i övrigt uppfylla det allmänna rådet till avsnitt 5:323 första stycket BBR.

Vägledande markering i sovrum behöver inte vara belyst eller genomlyst.

Allmänna råd till avsnitt 5:334 och 5:335 BBR

Allmänt råd

I tält, husvagnar och liknande byggnader i verksamhetsklass 4 kan utrymningsvägarna ha en lägre fri höjd och bredd än de som rekommenderas i avsnitt 5:334 BBR. Ordinarie dörrar och öppningsanordningar för dessa byggnader bör normalt kunna användas som utrymningsväg.

För högst 10 personer kan dragkedja och liknande öppningsanordningar i tält accepteras om det finnas minst två utgångar.

Allmänna råd till avsnitt 5:354 BBR

Allmänt råd

I byggnader i högst två våningsplan i verksamhetsklass 4 avsedda för högst 20 personer kan anordning för tidig upptäckt och varning i händelse av brand utgöras av sammankopplade brandvarnare.

För byggnader i enbart markplan som har utgång direkt till det fria från varje sovrum kan kravet på anordning för tidig upptäckt och varning i händelse av brand uppfyllas med sammankopplade brandvarnare utan att kompletteras med manuellt aktiverat utrymningslarm.

De sammankopplade brandvarnarna bör finnas i samtliga sovrum, i gemensamhetsutrymmen, och i närheten av kök.

Allmänna råd till avsnitt 5:544 BBR

Allmänt råd

Avskiljande konstruktioner runt sovrum i byggnader med högst två våningsplan i verksamhetsklass 4 kan utföras i lägst klass EI 30.

Allmänna råd till avsnitt 5:521 och 5:62 BBR

Allmänt råd

För tält, husvagnar och liknande byggnader i verksamhetsklass 4 avsedda för högst 6 personer kan ytskikt av lägst klass E användas för invändiga ytskikt av väggar och tak, samt som taktäckning.

För tält, husvagnar och liknande byggnader i verksamhetsklass 4 avsedda för fler än 6 personer kan taktäckning utgöras av antingen av klass $B_{\text{roof}}(t_2)$ eller samma brandtekniska klass som gäller för invändiga taktytor.

Allmänna råd till avsnitt 5:61 BBR

Allmänt råd

Byggnader i verksamhetsklass 4 i högst två våningsplan kan placeras med ett avstånd av minst 5 meter mellan varandra, om ytterväggarna i båda byggnaderna är utförda i EI 30 eller den ena byggnadens vägg är utförd i EI 60. Glaspartier utan brandteknisk klass i motstående ytterväggar bör begränsas till högst 4 m² per vägg.

Tält, husvagnar och liknande byggnader i verksamhetsklass 4 får placeras på ett avstånd av minst 5 meter mellan varandra utan krav på avskiljande konstruktion.

Verksamhetsklass 3B

Allmänna råd till avsnitt 5:353 BBR

Allmänt råd

Om verksamheten inom en grupp av boenderum i verksamhetsklass 3B är försedd med boendesprinkler kan anordning för tidig upptäckt och varning i händelse av brand utgöras av sammankopplade brandvarnare.

De sammankopplade brandvarnarna bör finnas i samtliga sovrum, i gemensamhetsutrymmen, samt i närheten av köket.

Alternativt kan anordning för varning i händelse av brand utgöras av utrymningslarm som aktiveras av boendesprinklersystemet och brandvarnare. Brandvarnarna bör finnas i samma omfattning som anges ovan, men behöver inte vara sammankopplade.

Allmänna råd till avsnitt 5:543 BBR

Allmänt råd

En grupp av boenderum i verksamhetsklass 3B bör bestå av rum som sammanlagt är avsedda för högst 8 personer. Kök för personligt bruk bör förses med spisvakt om antalet boende överstiger 6 personer i en grupp av boenderum.

Utförning av spisvakt kan verifieras genom SS-EN 50615:2015.

Verksamhetsklass 3A

Föreskrifter till avsnitt 5 BBR

5 § Om brandskyddet är utformat motsvarande som för verksamhetsklass 3A får inga anpassningar och avsteg göras.

3 kap. Skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö

Rumshöjd

Allmänna råd till avsnitt 3:31 BBR

Allmänt råd

I sovrums för högst 6 personer bör rumshöjden inte vara lägre än 2,10 meter. I sovrums för fler än 6 personer bör rumshöjden inte vara lägre än 2,40 meter. I sovrums i tält, husvagnar och liknande byggnader kan dock lägre rumshöjd accepteras.

I utrymmen för ett större antal personer, såsom större uppehållsutrymmen, bör rumshöjden inte vara lägre än 2,70 meter.

Tillgång till dagsljus

Föreskrifter och allmänna råd till avsnitt 6:322 BBR

1 § Sovrums ska utformas och orienteras så att tillgång till direkt dagsljus är möjlig.

Övriga rum där människor vistas mer än tillfälligt ska medge tillgång till direkt eller indirekt dagsljus om det är skäligt med hänsyn till byggnadens förutsättningar och rummens avsedda användning.

Allmänt råd

Exempel på rum som enligt föreskriftens andra stycke inte behöver ha tillgång till direkt dagsljus kan vara rum för samvaro och fritidsaktiviteter.

Allmänna råd till avsnitt 6:33 BBR

Allmänt råd

Fönster behöver inte ha utblick som ger möjlighet att följa dygnets och årstidernas variationer.

Luft

Föreskrifter till avsnitt 6:21 BBR

2 § Anpassningar och avsteg får inte göras från kraven på luftkvalitet i avsnitt 6:21 BBR.

Termiskt klimat

Allmänt råd till avsnitt 6:42 BBR

Allmänt råd

Kravet på termisk komfort kan antas vara uppfyllt om byggnaden utformas så att lufttemperaturen under dygnet i vistelsezonen inte understiger 20 °C och inte långvarigt överstiger 26 °C, och om golvtemperaturen inte understiger 16 °C.

Byggnadens klimatskal och uppvärmning bör utformas så att kallstrålning, varmstrålning och kallras begränsas. Alternativt kan vistelsezonen avgränsas så att effekten av kallstrålning, varmstrålning och kallras begränsas.

Föreskrifter och allmänna råd till avsnitt 6:43 BBR

3 § Kravet på termisk komfort behöver inte uppfyllas med hjälp av byggnadens fasta värmeinstallationer om kravet kan uppnås på annat sätt.

Allmänt råd

I tält husvagnar och liknande byggnader kan fasta värmeinstallationer kompletteras eller ersättas med lös utrustning.

Fuktsäkerhet

Föreskrifter till avsnitt 6:5323 BBR

4 § För utrymmen under fribärande bottenbjälklag får avsteg göras från kravet på inspekterbarhet i avsnitt 6:5323 BBR.

Vatten

Föreskrifter till avsnitt 6:622 BBR

5 § Anpassningar och avsteg får inte göras från kraven på skydd mot mikrobiell tillväxt i avsnitt 6:622 BBR.

4 kap. Säkerhet vid användning

Barnsäkerhet

Föreskrifter till avsnitt 8 BBR

1 § I utrymmen där barn kan förväntas vistas får Anpassningar och avsteg inte göras från kraven på barnsäkerhet i avsnitt 8 BBR.

Taksäkerhet

Föreskrifter och allmänna råd till avsnitt 8:24 BBR

2 § Tillträdesanordningar till tak, fast säkerhetsutrustning för förflyttning på tak och skyddsanordningar mot fall från tak behöver inte installeras om dessa funktioner kan uppnås på annat sätt.

Allmänt råd

Exempel på alternativ utformning är användning av bygghiss eller annan lös utrustning.

5 kap. Skydd mot buller

Föreskrifter och allmänna råd till 3 kap. 13 § PBF

1 § I sovrum får anpassningar och avsteg inte göras från kraven på skydd mot buller i 3 kap. 13 § PBF. I övriga utrymmen får avsteg och anpassningar göras.

Allmänt råd

I sovrum bör värden för gästrum i hotell enligt ljudklass C i SS 25268:2007 uppnås. Alternativt kan värden för utrymme för sömn och vila i bostäder enligt avsnitt 7:21 BBR användas.

6 kap. God form-, färg- och materialverkan

Allmänna råd till 8 kap. 1 § 2 PBL

Allmänt råd

Anpassningar och avsteg kan normalt göras från kravet i 8 kap. 1 § 2 PBL på god form-, färg- och materialverkan.

7 kap. Tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga

Föreskrifter till avsnitt 3:113 BBR

1 § Måtten för en manuell eller liten eldriven rullstol för inomhusanvändning (inomhusrullstol) får vara dimensionerande på entréplan och övriga plan som avses vara tillgängliga.

Föreskrifter till avsnitt 3:142 och 3:1421 BBR

2 § För andra plan än entréplanet får anpassningar och avsteg göras från kraven på tillgängliga och användbara entré- och kommunikationsutrymmen i avsnitt 3:142 BBR och på fasta och jämna gångytor i entré- och kommunikationsutrymmen i avsnitt 3:1421 BBR.

Föreskrifter till avsnitt 3:1422–3:1424 BBR

3 § Anpassningar och avsteg får inte göras från kraven på utformning av ramper i avsnitt 3:1422 BBR, kontraster och markeringar i avsnitt 3:1423 BBR och på belysning för orientering i byggnader i avsnitt 3:1424 BBR.

Föreskrifter till avsnitt 3:143 BBR

4 § För andra plan än entréplanet får anpassningar och avsteg göras från kraven på tillgängliga och användbara dörrar och portar i avsnitt 3:143 BBR.

Denna författning träder i kraft den 1 juli 2016.

På Boverkets vägnar

JANNA VALIK

Anders Johansson